

רבי אביגדור ענטפערט...

שאלות פונעם המון עם אין אלע ענינים פון יהדות, השקפה, עצות, און נאך, וואס זענען געענטפערט געווארן דורך

הגה"צ חנינא דיהודאי, הרב
רבי אביגדור מיללער זצ"ל

ביי די בארימטע ליל שישי שיעורים

תפריט
מסכת א"ת
ג'יון תש"פ

פאר א לאנגע צייט. און ער זאל אנהייבן טראכטן אז אפשר איז דא עפעס מער ווי א לאנד און א הויז.

ווען אידן זענען געקומען קיין אמעריקע האבן זיי זיך פארליבט אין אמעריקע. איר קענט נישט משיג זיין ווי שיכור זיי זענען געווען. זיי זענען געקומען פון די צארישע רוסלאנד אדער פון די אנטיסעמיטישע פוילן און געוואקט אויף די פרייע ערד פון אמעריקע. זיי זענען געווען אזוי פארשיכורט אז זיי האבן געקויפט די ערד ווען זיי זענען אנגעקומען צום האפן.

זייערע קינדער האבן שוין אביסל אנגעהויבן צו פארגעסן, און זייערע אייניקלעך האבן שוין געמיינט אז דאס איז זייער אייביגע פלאץ, און אסאך האבן פרובירט צו פארגעסן אז זיי זענען אמאל געקומען פון ערגעץ אנדערש. "מיר זענען אמעריקאנער" האבן זיי געזאגט. זיי האבן געטוישט זייערע אידישע נעמען צו נעמען וואס האבן געקלינגען מער סקאטיש אדער ענגליש, זייער ערשטע נאמען זיכער, און זיי האבן פארגעסן וואו פון זיי זענען געקומען. זיי זענען דא פון אייביג.

וועגן דעם דערמאנט זיי דער אויבערשטער. מיר באקומען היינט דערמאנונגען אז אמעריקע איז אויך נישט אונזער ענדגילטיגע פלאץ, און דאס איז א גאר וויכטיגער לימוד.

פראגע

איז זיין טרויעריג אן עבירה? און וויאזוי קען מען איבערקומען געפילן פון טרויער און דעפרעסיע?

ענטפער:

יא, זיין טרויעריג איז אן עבירה, ווייל עס מיינט אז מען האט נישט דעם ריכטיגן בליק אויפ'ן לעבן. **"עזי וזמרת קה"** (שמות טו, ב) – דער אויבערשטער איז מיין שטארקייט און מיין געזאגט. און עס שטייט **"עוז וחזקה במקומו"** (דברי הימים א, טז, כז) – שטארקייט און פרייליכקייט איז אין זיין פלאץ. במילא, אויב פעלט שטארקייט און פרייליכקייט פון א מענטש איז א סימן אז

פראגע

פארוואס האט השי"ת געמאכט איבערקערענישן אין רוסלאנד? אזויפיל מענטשן דארפן וואנדערן, אזויפיל פעלקער האבן עמיגרירט אין די מאסן, אזויפיל פליטים דארפן גלות-ליידן?!

ענטפער:

מיר פארשטייען אז די ערשיינונג פון **גלות** – אז מענטשן ווערן פארטריבן פון זייערע הייזער און דארפן וואנדערן – איז פאר'ן ציל פון דערמאנען מענטשן אז **די וועלט איז נישט קיין אייביגער היים**.

ווען מענטשן לעבן פאר א לאנגע צייט אויף איין פלאץ פארגעסן זיי פון דעם פאקט, און זיי הייבן אן צו טראכטן אז דאס איז זייער פלאץ אויף אייביג, און דאס איז אלעס אויף וואס זיי האבן ארויסצוקוקן. אבער דער אויבערשטער באשליסט צומאל אויפצושאקלען די מענטשהייט, און אויב זיי זענען גענוג קלוג עס אפצולערנען – וואס געווענליך זענען זיי נישט – וועלן זיי פארשטיין אז מען קען נישט אינוועסטירן אלעס וואס מען האט אין די הויז דא. מען קען נישט אריינלייגן אלע כוחות אין עפעס וואס איז פארבייגייענד, צייטווייליג; די דאזיגע וועלט איז באמת בלויז א דמיון.

כלל ישראל דארף דאס ספעציעל אפלערנען. ווען מען איז געגאנגען אין גלות, שטייט **"ובגוים ההם לא תרגיע"** (כח, שה). דאס מיינט אז דער אויבערשטער האט שוין פאראויסגעזאגט אין די תורה הק', אז זיין אויסדערוועלט פאלק, דאס פאלק וועלכע דארפן די מערסטע אויסנוצן זייערע לעבנס, די וועלכע זענען די מערסטע ראוי אויסצוניצן די וועלט, זיי וועלן די מערסטע אפט דארפן באקומען די התעוררות פון גיין אין גלות.

און וועגן דעם דארף דער איד אלעמאל וואנדערן, כדי ער זאל זיך נישט פארליבן אינעם פלאץ וואו ער איז שוין געווען

מען דארף אבער געדענקען אז עס זענען דא צוויי סארט הנאות. עס איז דא די הנאה פונעם טעלער, די טעם וואס די צינג שפירט, און עס איז אויך דא די **הנאה פונעם מח**; און די הנאה פונעם מח איז נאך מער וויכטיג. דער אויבערשטער וויל אז מיר זאלן קוקן אויף די קאלירן און אנערקענען אז זיי זענען **צוועקפול**. אזוי ווי איר האט שוין געהערט דא טויזנט מאל: פארוואס ווערט די עפל רויט בלויז ווען ס'איז שוין רייף? דאס איז א הנאה פאר'ן מח! דאס ווייזט אז עס ליגט חכמה אינעם עפל!

פארוואס איז נישט אן עפל רויט בעפאר עס ווערט געציטיגט און ווען ס'ווערט רייף זאל עס ווערן גריין? אלע פרוכט זאלן ווערן גריין ווען זיי ווערן רייף. פארוואס נישט? אבער ניין, ס'איז פונקט פארקערט. אלע פרוכט זענען קודם גריין, און בלויז ווען עס ווערט רייף באקומט עס הערליכע קאלירן.

דער ענטפער איז, אז די מח האט הנאה צו אנערקענען אז עס ליגט דא א גרויסע חכמה פונעם גרויסן פלאנירער. און דאס איז די גרעסטע תועלת פון די קאלירן.

אין צוגאב: יעדע פיזישע זאך אויף דער וועלט איז פאר'ן תועלת פון עולם הבא. **פון די קאלירן אויף אן עפל לערנען מיר וועגן עולם הבא.**

ווען מען זעט א הערליכע פרוכט באקומט מען תיכף א געוויסע געפיל אז די וועלט איז נישט די ענדע. עס איז א שאד, אזא מייסטערעווערק זאל ווערן צעקייט און פארדייט? עס ווערט סתם רואינירט. אסאך מאל איז א שאד אויפצועסן די הערליכע פרוכט; מיר ווילן קוקן אויף זיי.

און דער אמת איז אז דאס קוקן איז וויכטיגער, ווייל מיר לערנען דערפון וויאזוי נאכצומאכן היט'ן ערשטנס כל, **חסד** ה'; אשפער, ווי גרויס איז דיין חסד! ווי גרויס איז דיין אהבה צו אונז אז דו גיבסט אונז אזעלכע הערליכע, זאפטגע פרוכט צו הנאה האבן. די נארהאפטע, גלאנצעדיגע עדות צו דיין חסד; אונזער נשמה ווערט צעלאזט אין שירה ווען מיר זעען די פינקע פאררויטליכקייט אויף די בעקעלעך פון א באר. א באר איז פונקט אזוי זיס אן דעם, אבער די פינקע רויטליכקייט איז א סימן אויף דעם אויבערשטנס גוטסקייט.

"לראות מהרה בתפארת עוזך!" מיר גארן צו אונזער עתיד אין עולם הבא, ווען מיר וועלן זען די גלאררייכקייט פון דיין חסד מיט איר פולסטן פראכט. און דערפאר אלעס אויף דער וועלט, כאטש עס האט א צוועק פון חסד פאר זיך אליינס, צו הנאה האבן פון די פרוכט, האט עס אבער א פיל טיפערע מטרות: אונז צו דערציילן די חסדים וואס איז אוועקגעלייגט פאר די וועלכע האפן צום אויבערשטן און פארלאזן זיך אויף אים דא אויף דער וועלט.

מען איז נישט אין זיין פלאץ, מען איז ווייט פונעם אויבערשטן. אודאי איז עס אן עבירה.

יעצט וויאזוי קען מען עס איבערקומען?

איר קענט עס נישט איבערקומען דורך סתם קלאפן מיט די פינגער... עס פארלאנגט א השקפה צום לעבן וואס מען קויפט איין דורך אריינלייגן אן עבודה. מען דארף טרענירן דעם מח צו טראכטן ריכטיג. איר מוזט אויסלערנען דעם מח צו פארשטיין אלע גוטע זאכן וואס איר האט איינגעלייגט, און איר האט פאקטיש יעצט הנאה דערפון. אויב איר טוט דאס, וועט איר קומען צום פארשטאנד אז איר זענען ספעציעל גליקליך מיט'ן האבן אזויפיל ברכות וואס רוב מענטשן האבן נישט; ס'איז א פאקט.

אבער זינט איר קען נישט ענטפערן אויף איין פוס און פלוצלונג אוועקנעמען די גאנצע טרויער און דעפרעסיע, וועל איך אייך געבן מיין "ערשטע הילף": מאכט א באזוך צום נענטסטן בית החיים.

שטייט דארט און טראכט: וואס וואלטן די מענטשן דארט אוועקגעגעבן אויב זיי וואלט ווען געקענט ארויסקומען און זיין אין א'יערע שייך אפילו פאר איין האלבע שעה? זיי וואלטן ווען אוועקגעגעבן די קאסטבארע שטיינער העכער זייערע קעפ... זיי וואלטן מסכים געווען צוריקצוגיין אפילו אין א לעכל ערגעץ צווישן די בימער פאר א האלבע שעה לעבן. א האלבע שעה פון טייערע לעבן.

צי ווייטסט איר ווי גליקליך איר זענט אז איר לעבט? אבער רוב מענטשן זענען טרויעריג אן קיין שום סיבה. עס קען באהאנדלט ווערן אויף פארשידענע וועגן, אבער דאס איז איינס פון זיי.

פראגע

איז אפשר די צוועק פארוואס פרוכט זענען קאלירט כדי מענטשן זאלן מער הנאה האבן דערפון?

ענטפער:

אודאי איז דאס די צוועק! ווען מען וויל סערווירן אייז-קריעם פאר א מענטש, וואס איז בעסער? ווייטע אייז-קריעם אדער פינקע? פינקע אייז-קריעם איז אסאך מער געשמאק, אמת? רויטע עפל זענען מער געשמאק ווי בריינע עפל וואס קוקט אויס ווי קארטאפל. וועגן דעם האט דער אויבערשטער אויך געמאכט די מעלאונע רויט פון אינעווייניג, און גאלדענע באנאנעס, און פירפל אדער גרינע טרויבן, ווייל ער וויל געבן מער הנאה.

דער צווייטער באנד!

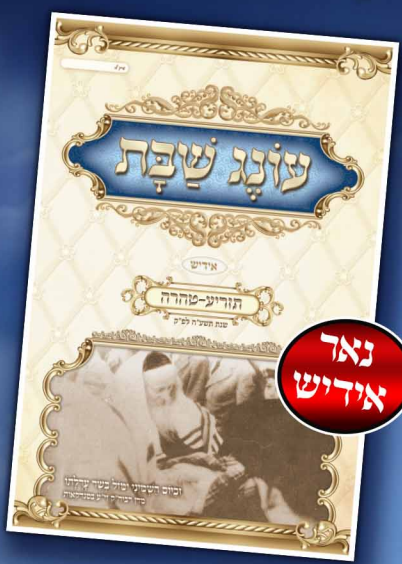
אידיש!

**פרישע הונדערטער
פראגעס און ענטפערס**

אין אלע תחומי החיים, יהדות, השקפה,
עצות, לויט די לויטערע תורה השקפה

**דערקוויקט אייער
מח און נשמה!**

שדייבט אייך איין צו באקומען די הערליכע גליונות קונטרסים וועבענטליך אויף אימעיל

\$1
א וואך
מועדים \$3

ברילאנטענע און אייגנארטיגע גליונות קונטרסים, היימיש און געשמאק

זיך איינצושרייבן רופט מערכת להתענג: 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisaneg.com

באשיינט אייער שמוחה, שבת התוועדות

- סידורים

- חומשים

- זמירות

- גליונות

קאסטום לויט אייער געשמאק

צו באשטעלן רופט:

מערבית להתענג 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Lehisaneg@Lehisaneg.com

די דאזיגע גליון ערשיינט וועכנטליך אין די הערליכע קונטרסים **עונג שבת/גוט שבת ש"ע"י מערכת להתענג**

צו באקומען די קונטרסים אויף אימעיל פאר בלוז \$1 א וואך קליקט אויפן פאלגענדע לינק

<http://goo.gl/forms/S8Ozcjl4K1>

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisaneg.com

(אויף אונזער אימעיל ליסטע ווי אויך אויף לדעת, ערשיינט די גליון מיט צוויי וואכן אפגערוקט)

כל טוב